

LAUKU ATTĪSTĪBAS PLĀNS

Erozijas ierobežošana

Lai saņemtu ES atbalstu pasākuma „Agrovide” apakšpasākumā „Erozijas ierobežošana”, līdz šā gada 2. oktobrim bija jāiesniedz iesniegums LAD Reģionālajās pārvaldēs. Kā jau iepriekš minēts, tad šogad šim atbalstam varēja pieteikties tikai tie, kuriem jau bija uzņemtas saistības 2006. gadā.

Līdz 2. oktobrim lauksaimniekiem bija jāizlemj, ko un kur audzēs, lai izpildītu šajā pasākumā uzņemtas saistības – no 15. novembra līdz 1. martam vismaz 70% no saimniecības lauksaimniecībā izmantotās zemes būs aizņemtas ar zaļajām platībām.

Tātad, lai saistības būtu izpildītas, lauksaimniekiem visi pēdējie rudens sējas darbi ir jāveic līdz šā gada 15. novembrim.

Zemkopības ministrija informēja, ka ir veikti grozījumi Ministru kabineta noteikumos, lai lauksaimnieki līdz 20. oktobrim savos iesniegumos varētu veikt precizējumus, ja tādi būs nepieciešami.

Sagatavots pēc ZM sniegtās informācijas

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

Aktuāla informācija par grozījumiem grāmatvedības un nodokļu likumdošanā

No 2008. gada 1. janvāra noteikta šāda **minimālā alga** (MK 28.08.2007. noteikumi Nr. 592 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi”):

- 1) mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros – 160 latu;
- 2) minimālā stundas tarifa likme – 0,962 lati;
- 3) pusaudžiem minimālā stundas tarifa likme – 1,100 lati;
- 4) darbiniekiem, kuri pakļauti īpašam riskam un kuriem normālais darba laiks ir septiņas stundas dienā un 35 stundas nedēļā, minimālā stundas tarifa likme – 1,100 lati.

No 2008. gada 1. janvāra noteikts šāds **neapliekamā minimuma un atvieglojumu apmērs** (MK 26.06.2007. noteikumi Nr. 443 „Noteikumi par mēneša neapliekamā minimuma un nodokļu atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai 2008. gadā”):

- 1) mēneša neapliekamais minimums – 80 lati;
- 2) atvieglojums par apgādājamiem – 56 lati mēnesī.

Izmaiņas PVN deklarācijas un tās pielikumu aizpildīšanā

Saskaņā ar grozījumiem MK 10.01.2006. noteikumos Nr. 42 „Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju” ir precizēta PVN deklarācijas 50., 51., 54., 55., 56., 63. un 64. rindas aizpildīšanas kārtība. T.i., noteikumi skaidro, ka šajās deklarācijas rindās darījumu

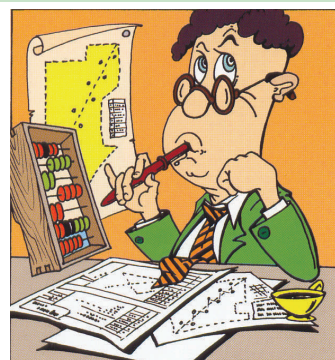
vērtība vai nodokļa summa jānorāda ar mīnusa zīmi, ja saņemta atlaide, anulēts pirkums, samazināta saņemto preču cena vai saņemts atpakaļ avanss.

No 2007. gada 1. septembra PVN 1 pārskata I daļā “Par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem” atsevišķi norāda tos attaisnojuma dokumentus, kuru summa bez PVN ir 500 latu vai vairāk. Pārējos rēķinus pārskatā norāda kopējā summā.

2007. gada 24. jūlijā ir izdarīti **grozījumi** MK 26.09.2006. noteikumos Nr. 793 „**Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība**”. Lielākā daļa grozījumu noteikumu tekstā ir saistīti ar nepieciešamību savstarpēji saskaņot likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” un MK noteikumu Nr. 793 normas.

MK noteikumos Nr. 793 ir svītrots 94., 95., 96. un 102. punkts, jo šo punktu normas ir ietvertas likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.⁵ pantā. Jaunā redakcijā ir izteikti arī vairāki MK noteikumu Nr. 793 pielikumi – 1., 2., 4. un 10. pielikums.

Saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 17. panta 11.² daļu fiziskā persona

LAUKU LAPA

kā apliecinājumu tam, ka tās personisko lietu pārdošana komersantam, individuālajam uzņēmumam (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecībai), kooperatīvajai sabiedrībai, nerezidenta pastāvīgajai pārstāvniecībai, iestādei, organizācijai, biedrībai, nodibinājumam un fiziskajai personai, kura reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja, nav saistīta ar tās

saimniecisko darbību, iesniedz ienākuma izmaksātājam attiecīgu izziņu. Izziņas veidlapa ir atrodamā MK noteikumu Nr. 793 2. pielikumā un, izdarot noteikumos grozījumus, tā ir nedaudz mainīta.

Sagatavoja LLKC Grāmatvedības un finanšu nodaļas vadītāja Linda Puriņa

2. pielikums
Ministru kabineta
2006.gada 26.septembra
noteikumiem Nr.793

Iesniedz personai, kurai pārdod personīgo īpašumu (lietu vai augošu mežu izciršanai vai tajā iegūtos kokmateriālus)

IZZIŅA - personīgā īpašuma pārdošanas apliecinājums

(fiziskās personas, kura pārdod lietu vai augošu mežu izciršanai, vai tajā iegūtos kokmateriālus, vārds, uzvārds)

(personas kods)

(dzīvesvietas adrese)

(tālrunis)

Apliecinu, ka zemāk minētie izstrādājumi (lieta) vai augošs mežs un tajā iegūtie kokmateriāli ir mans personīgais īpašums, un mežs ir manā īpašumā vairāk nekā 36 mēnešus un to pārdošana nav saistīta ar manu komercdarbību (saimniecisko darbību). Esmu informēts (-a), ka par neregistrētas komercdarbības (saimnieciskās darbības) veikšanu iestājas administratīvā atbildība saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.2 pantu.

(individuālais uzņēmums (arī zemnieku vai zvejnieku saimniecība), komersants, kooperatīvā sabiedrība, iestāde, organizācija, biedrība, nodibinājums, nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība vai fiziskā persona, kas Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja, kam tiek pārdots personīgais īpašums (nosaukums vai vārds, uzvārds)

(juridiskā adrese)

(reģistrācijas Nr. vai personas kods)

N.p.k.	Personīgā īpašuma nosaukums	Daudzums	Pārdošanas cena
1			
2			
3			

20___.gada ____.

(iesniedzēja paraksts)

AUGKOPĪBA

Krustziežu stublāju smecernieks

Šajā rudens periodā ir jāpievērš uzmanība tādām kaitēklīm kā **krustziežu stublāju smecernieks** (*Ceutorhynchus spp.*), jo tas nodara lielus postījumus rapšos.

✓Kā varam atpazīt šo kaitēkli? Stublāju smecernieka vabole ir 2–3,5 mm gara, pelēka vai melna. Segspārni tumši, ar punktotām gareniskām svītrām, pārklāti pelēkām vai pelēkbaltām zvīņām un gariem matiņiem. Smeceris liekts, paslēpts zem ķermeņa. Vaboles mitinās zemsedzē, mežmalās un krūmājos.

✓Kā var konstatēt kaitēkli? Visvienkāršākais veids – uzlikt šiem kukaiņiem slazdus – no firmām, kas izplata augu aizsardzības līdzekļus, var palūgt dzeltenu trauku, kurā ielej ūdeni un novieto rapšu laukā līdzko rapsis ir sasniedzis 4–8 lapu stadiju.

✓Kā var ierobežot kaitēkli? Konstatējot 1–2 vaboles, rapšu sējumus smidzina ar pieskares insekticīdiem: Fastaks 50 e.k. – 0,2–0,3 l/ha; Karatē Zeons 5 m.s. – 0,10–0,15 l/ha; Kestaks 50 e.k. – 0,2–0,3 l/ha; Sumi – alfa 5 e.k. – 0,3 l/ha. Var lietot arī sistēmas insekticīdus: Bulldoks 025 e.k. – 0,3 l/ha; Proteus 110 OD s.k. – 0,6–0,75 l/ha, taču sistēmas preparāti būs dārgāki par pieskares preparātiem.

Kaitīgā stadija ir kāpuri. Tie ir balti, bez kājām, 5–6 mm gari, ar brūnu galvu. Kāpuri bojā lapu kātus un stublājus, vēlāk pārvietojas uz augu sakni. Augi atpaliek augšanā, lapu kāti plaisā. Krustziežu stublāja smecernieka ierobežošana rapsī kāpura stadijā ir apgrūtināta, jo kāpuri atrodas stublāju iekšpusē. Kaut kādu efektivitāti var panākt tikai ar sistēmas insekticīdiem.

Uzmanību! Pirms insekticīdu smidzināšanas uzmanīgi izlasiet preparāta etiķeti un ievērojiet tur noteiktās prasības!

Neskaidrību gadījumā griezties pie konsultantiem.

Sagatavoja LLKC Augkopības nodaļas
vecākais speciālists Mārtiņš Pružinskis

LOPKOPĪBA

Projekts „Lauku saimnieku aizvietotāji” uzņem apgriezienus

Jau sen to vajadzēja, jau sen to ir pelnījušas ģimenes piensaimniecības – nepieciešamās brīvdienas, iespēju apmeklēt ārstus, uzlabot veselību un, galu galā, ģimenei aizbraukt vairāku dienu vai nedēļas ekskursijā. Vecajās Eiropas valstīs tas ir tik pašsaprotami un ierasti. Viņiem neizprotami liekas mūsu mazo (ģimenes) piensaimniecību stāsti par to, ka viens otrs tā arī 15 un vairāk gadu bez brīvdienām rosās pa savām kūtim, lai aprūpētu piena devējas. Iemesls šādam pārcilvēciskam darbam – nav, kam uzticēt savu piensaimniecību. Viens otrs zemnieks gadu gaitā ir atradis kādu konkrētu cilvēku, kam ārkārtas gadījumos uzticēt darbu izpildi, taču sistēma līdz šim nav izstrādāta. Šogad, kad ir radusies iespēja saņemt valsts subsīdiju atbalstu, ir uzsākts pilotprojekts „Lauku saimnieku aizvietotāji”.

Pašlaik projekts ir virzīts uz ģimenes piensaimniecībām piecos Latvijas rajonos – Liepājas, Tukuma, Valmieras, Madonas un Preiļu rajonā. Tie ir rajoni, kuros pagājušā gada rīkotajā aptaujā zemnieki izrādīja vislielāko ieinteresētību par aizvietotāju programmas un sistēmas veidošanu.

Darba grupu pārstāv koordinatori no minēto rajonu Lauku konsultāciju birojiem, projekta

LAUKU LAPA

vadītāji no Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra, pārstāvji no rajonu lauksaimnieku apvienībām, Zemkopības ministrijas un Latvijas Lauksaimniecības universitātes.

Kad pirmo reizi tikāmies pavasarī, katram bija tikai kāda visai izplūdusi apjauksma par to, kā aizvietotāju sistēmu vajadzētu organizēt. Skaidrs bija tikai tas, ka daudzās Eiropas valstīs šī sistēma strādā un arī igauņi jau vairākus gadus šajā jomā rosās visai sparīgi. Nu ko, jābrauc apgūt pieredzi, jo velosipēdu no jauna neizgudrosi.

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Igauniju jūnija sākumā

☑ **Pirmā tikšanās – Kalevu Kanna saimniecībā**
Saimniecību apsaimnieko tēvs ar dēlu. Tajā ir 20 slaucamās govys, vidējais izslaukums – ap 6000 kg no govys. Vidējā piena cena ir 3,70 EEK jeb ap 16 santīmu par litru. Zālāju platības – ap 30 ha. Saimniecībā audzē graudaugus 40 ha platībā. Lielāko daļu ražas pārdod. Saimniecība sniedz pakalpojumus rupjās lopbarības savākšanā (ir rituļprese) un graudu kaltēšanā.

Ganāmpulks apdrošināts. Apdrošināšanas izmaksas pielīdzināmas apmēram trīs govju vērtībai.

Saimnieks ir bijis viens no aizvietotāju programmas organizēšanas iniciatoriem. Līdzīgi kā Latvijā, arī Igaunijā kopš neatkarības atgūšanas pastāv mazo piensaimniecību problēma. Šāda veida piensaimniecībās īpašnieki ir spiesti strādāt bez nevienas brīvdienas jau gadiem ilgi. Ja par slaucēju netiek izmantots algots darbspēks, kas bieži vien mazām saimniecībām nav ne vajadzīgi, ne izdevīgi un pat ne iespējami darbaspēka trūkuma dēļ, saimnieki ir piesaistīti kūts darbiem ik dienu jau daudzu gadu garumā. Līdz ar to iestājas ne tikai morāls pagurums, arī fiziskā veselība cieš no pārslodzes un atpūtas trūkuma.

Pirms četriem gadiem saimniekam kopīgi ar tā laika „pagastveci” radās doma veidot lauku saimnieku aizvietotāju pasākumu vismaz tuvākajos pagastos, kuru zemnieki apvienoti kopīgā zemnieku apvienībā. Apvienības ietvaros ideja guva atbalstu, un tika konkretizēts to zemnieku skaits, kuri būtu ar mieru izmantot šāda veida pakalpojumu. Taču izkristalizējās divas

lielākās problēmas – finanšu nodrošinājums un pakalpojuma sniedzēji. Zemnieku apvienībā vienojās par to, ka paši pakalpojuma ņēmēji iemaksās daļu no atalgojuma izmaksām, arī pagasti bija ar mieru finansiāli pabalstīt pasākumu. Visi bija vienprātis, ka pakalpojuma sniedzējam ir jābūt zināmām prasmēm un iemaņām, kuras varētu nostiprināt ar attiecīgu sertifikātu. Tas, protams, saistās ar izmaksām. Zemnieki nolēma lūgt palīdzību no valsts. Tā kā politiskā situācija tolaik šāda veida iniciatīvai bija visai labvēlīga, zemkopības ministrs piekritis padomāt par zemnieku priekšlikumu. Ideja bija gūlusi auglīgā augsnē, tāpēc var uzskatīt, ka aktivitātes par lauku saimnieku aizvietotāju Igaunijā sākušās pirms četriem gadiem.

Pēc visai birokrātiskiem finanšu pasākumu saskaņojumiem finansējums tika atvēlēts trīs aizvietotāju sagatavošanai. Viņi pie potenciā-

liem pakalpojuma ņēmējiem izgāja praksi, pēc kuras notika aizklāts balsojums par to, kuru no aizvietotājiem piensaimnieki vēlas redzēt savās fermās. Par to, ka notiks balsojums par apstiprināšanu darbam, zināja visi trīs pretendenti. Pēc Mati stāstītā, vienbalsīgi izvēlēta persona, kas

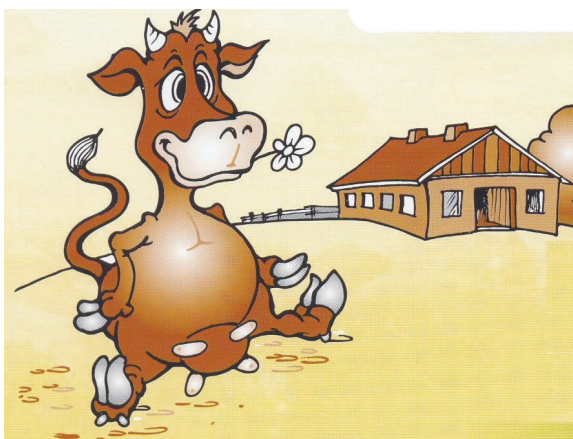
dzīvo vienā no pagastiem, ir tajā arī uzaugusi. Pašai mājās viena govys. Sieviete audzina mazus bērnus.

Iesākumā aizvietotājas pakalpojumus izmantoja sešas saimniecības. Lielākā problēma bijusi slodzes noteikšana. Samaksa piemērota astoņu stundu darba dienas slodzei. Kā teica Kalevu Kanna saimnieks, arī aizvietotājs ir cilvēks, viņam ir jāuzticas – nedrīkst būt nekādu aizdomu!!! Viņu nedrīkst apkraut arī ar liekiem papilddarbiem. Svarīgi ir nesarežģīt sistēmu.

Pēc pakalpojuma sniegšanas zemnieks parakstās par aizvietotāja nostrādātajām darba dienām. Apvienība izmaksā aizvietotājam algu un rēķinu piesūta zemniekam (200 EEK jeb 9 Ls par dienu).

☑ **Pilna slodze aizvietotājam nesanāk**

Nākamā tikšanās mums bija Lindenbergu saimniecībā, kur tajā vakarā arī strādāja aizvietotāja. Uz jautājumu par nepilno slodzi,

LAUKU LAPA

Tūli atteic, ka viņu tā pilnīgi apmierina, jo ir jārūpējas arī par bērniem un pašas nelielo saimniecību. Pašlaik Tūli aizvieto saimniekus pēc viņu vajadzības piecās saimniecībās. Ilgākais periods vienā saimniecībā pēc kārtas – piecas dienas. Aizvietotājam pretenziju pret darba devējiem un viņu saimniecībās esošajām sistēmām nav.

Nākamajā dienā mums bija tikšanās ar Veru apriņķa zemnieku apvienības līderi Andres Soots. Balstoties uz divos pagastos aizsāktu projektu, Veru apriņķa zemnieku apvienība projektu ievirzīja plašākos ūdeņos, – piesaistot Eiropas sociālā fonda projekta līdzekļus un virzot izmaiņas likumdošanā, lai valsts finansiālais atbalsts būtu stabils un garantēts. Tagad projekta vadītājs ir Zemnieku apvienību centrālā savienība, kas ir atbalsta prasītāja. Darba devējs aizvietotājam ir zemnieku apvienība. Pašlaik projektu īstenot ir apņēmušās piecas zemnieku apvienības, katrai koordinējot projektu trijos apriņķos. Lai pasākums būtu prognozējams, ir gan veikta aptauja, gan parakstīta vienošanās ar zemniekiem par aizvietošanas prognozi gada garumā. Pamatojoties uz šo prognozi un sastādīto tāmi, ir pieprasītas finanses no valsts budžeta.

Joprojām lielākā problēma ir aizvietotāju atrašana. Ir atmesti visi optimistiskie plāni par 200 aizvietotāju sagatavošanu. Pašlaik ir sertificēti divi aizvietotāji, kuri strādā kā līgumstrādnieki zemnieku apvienībā.

Zemnieki paši sedz 27% izmaksu, no valsts sagaida 73% no izmaksu sadaļas, kuras tāme veidojas šādi:

- par darba stundu – 147 EEK, ko veido
 - 68% – darba samaksa ar nodokli;
 - 20% – administratīvās izmaksas;
 - 5% – transporta izmaksas;
 - 7% – citi izdevumi.

Izdevumi, kas attiecas uz pasākuma administrēšanu, paliek zemnieku apvienībā.

Galvenie secinājumi:

- lai projekts būtu dzīvotspējīgs, ir jāveic detalizēta pakalpojumuņēmēju anketēšana;
- pakalpojumaņēmēji būtu vislabākie rekomendētāji, lai atvieglotu pakalpojuma sniedzēja izvēli;

- veidojot metodiku, jāievēro pamatnostādne – nesarežģīt pasākumu. Pakalpojuma sniedzēji jeb aizvietotāji ir jāmotivē darbam gan ar konkurētspējīgu atalgojumu, gan ar pilnīgi sakārtotām darba attiecībām. Par aizvietotājiem jārosina strādāt cilvēkus, kuri nāk no piensaimniecības vides, bet dažādu iemeslu dēļ darba noslogojums nav pietiekami liels.

Ko paveicām vasarā

Igauņu pieredze lika mums ļoti uzmanīgi un pārdomāti uzsākt projekta aktivitātes. Projektā iesaistītajos rajonos vēlreiz veicām detalizētu zemnieku aptauju. Lai noskaidrotu pakalpojumaņēmēju mērķgrupu, darba grupa izstrādāja aptaujas anketu ar 11 jautājumiem. Tie iedalījās

trīs lielos blokos – par saimniecības lielumu; par tehnoloģijām un aprīkojumu; par saimnieka vēlmēm un prasībām iespējamam aizvietotājam. Gribējām arī noskaidrot, cik saimnieks aizvietotājam ir gatavs maksāt par dienas darbu. No 230 aptaujātiem zemniekiem 203 atbildēja, ka viņi labprāt savā saimniecībā

izmanto saimnieka aizvietotāja pakalpojumus. Savukārt 27 saimnieki jeb 6% no respondentiem bija tādi, kuriem aizvietotāja pakalpojums nešķita vajadzīgs; to skaitā divi saimnieki nespēja iedomāties savu saimniecību uzticēt kādam citam kaut uz vienu dienu.

Aptaujāto zemnieku apsaimniekotā zemes platība ir no 10 līdz 100 un vairāk hektāru. Visvairāk bija tādu, kuru īpašumā un / vai nomā kopējā zemes platība ir 20–50 ha. Raksturīgākais ganāmpulka lielums jeb slaucamo govju skaits, ko aprūp šādu zemes platību apsaimniekotāji, ir no 10 līdz 30 govīm, kam ir vēl jāpieskaita attiecīgs jaunlopu daudzums.

Uz jautājumu, vai saimniecībā izmanto algotu darbaspēku, 44% respondentu atbildēja, ka izmanto sezonas darbus, 31% respondentu – ir kāds pastāvīgs darbinieks, bet 68 no respondentiem jeb 23% algotus darbiniekus neizmanto.

Būtisks bija jautājums par aprīkojumu un tehnoloģijām fermā. Kā jau varēja sagaidīt, lielākā daļa jeb 91% respondentu govīs tur

LAUKU LAPA

piesietas. Mani pārsteidza tas, ka pēc nu jau vairākus gadus dotajām iespējām modernizēt savas fermas, izmantojot Standartu sasniegšanas programmu, 121 respondents (51%) govis slauc kannās. Un ne tikai. 15 zemnieki anketās norādīja, ka govis tiek slauktas ar rokām. 73 saimniecībās (34%) slaukšana notiek piena vadā, bet 21 zemniekam ir slaukšanas stends jeb slaukšana notiek atsevišķā piena ieguves telpā. Kūtsmēslu izvākšana 66% respondentu organizēta ar rokām, tikai 24% – ar mēslu transportieri, bet 7% – ar traktoru.

Par to, kam varētu uzticēt veikt darbus saimniecībā, vēlmes sadalījās visai vienmērīgi – 42% to labprāt uzticētu citam apmācītam cilvēkam, bet 47% – zināmam cilvēkam no tuvākās apkaimes.

Darba grupā diskutējām par aizvietotāja kvalifikācijām, tāpēc anketā bija jautājums par iemaņu nepieciešamību darbam ar traktoru. 166 zemnieki jeb 71% respondentu atbildēja, ka tādas ir nepieciešamas.

Pēc anketu datu apkopošanas un apstrādes darba grupa noteica pakalpojuma ņēmēja mērķgrupu. Tās ir saimniecības, kuras vēlas izmantot aizvietotāja pakalpojumu un kurās ganāmpulka lielums jeb slaucamo govju daudzums ir no 5 līdz 50 govīm (neskaitot jaunlopus). No mērķgrupas izslēgs tās saimniecības, kurās slaukšana organizēta ar rokām. Ja saimnieks līdz šim nav vēlējis savu saimniecību kaut nedaudz modernizēt, izmantojot iespējamo atbalstu programmā „Standartu sasniegšana piena ieguves fermās”, tad viņam attiecībā uz saimniecisko darbību nav ilgstošu un nopietnu mērķu.

Kā otro lielo darba posmu izvirzījām aizvietotāju kandidātu atrašanu. Pēc igauņu pieredzes, tas varēja likties pats grūtākais darba uzdevums. Tādēļ potenciālo aizvietotāju meklēšanu uzsākām ar sabiedrības informēšanu par pasākumu un aktivitātēm. Publikācijas un intervijas tika ievietotas visu projektā iesaistīto rajonu vietējos, kā arī reģionālajos laikrakstos. Rajonu koordinatori sazinājās ar savu pagastu lauksaimniecības darbu informatoriem. Kopīgā un mērķtiecīgā darba rezultāti vainagojās ar panākumiem – ir veiktas intervijas ar 28 interesentiem, kuri izrādījuši vēlmi veikt aizvietotāja darbu. Liels paldies jāsaka visu to pagastu (īpaši Madonas raj. Mētrienas pagastā un Preiļu raj. Aizkalnes pagastā) lauksaimniecības informatoriem, kuri ļoti nopietni izvērtēja savu pagastu iedzīvotāju iespējas un aktīvi piedalījās potenciālo lauku saimnieku aizvietotāju informēšanā un pierunāšanā iesaistīties projektā.

Augusta beigās darba grupas pārstāvjiem tika dota iespēja iepazīties ar aizvietotāju darba organizāciju Vācijā.

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Vāciju

Mūsu grupas darbu Vācijā organizēja viens no sešiem Saksijas federālajā zemē izvietotajiem mašīnringiem. Mūsu izpratnē tas varētu būt kas līdzīgs zemnieku apvienībai, tikai ar krietni vien plašākām funkcijām nekā Latvijā. Pareizāk to būtu uztvert kā zemnieku apvienības un kooperācijas sistēmas labu apvienojumu. Ar nosacījumu, ka visi ražošanas līdzekļi pieder īpašumā zemniekiem, bet tehnikas un tehnoloģiju izmantošana, kā arī jaunu lauksaimniecības mašīnu iegāde tiek organizēta uz kooperatīviem principiem. No visa tā labumu gūst katrs saimnieks, jo tehnikas un tehnoloģiju noslogojums tiek izmantots maksimāli – atbilstoši faktiskai jaudai (nolietojums un atmaksāšanās tuvojas atbilstoši ieguldītai vērtībai); preču un pakalpojumu (tai skaitā arī elektroenerģijas) iegāde no ārpus (ārpus mašīnringa ietvariem) ir lētāka, jo tiek veidots liels un kopīgs pasūtījums; savstarpēja operatīva palīdzības organizēšana dažādās negadījumu situācijās rada zināmu drošības sajūtu.

Nevaru nepateikt arī pāris vārdus par administrēšanu. Izrādās – mašīnringā, kas apvieno turpat tūkstoti zemnieku, darbus koordinē vadītāja, kura strādā uz pilnu slodzi, un vēl kāds darbinieks, kurš pilda pusslodzi.

Pirmajā darba dienā mums bija tikšanās ar uzņēmumu, saimniecības palīdzības, kā arī sociālās nodrošināšanas sistēmas un slimokasu organizāciju pārstāvjiem.

LAUKU LAPA

Vācijā sociālās palīdzības sistēma ir pamatīga un komplicēta, tās saknes meklējamas jau Bismarka valdīšanas laikos no 1884. gada.

Sākumā visus sociālās apdrošināšanas līdzekļus kasē ienesa tikai darba devēji. Vēlāk, sistēmai paplašinoties un radot nodrošinājumus jau dažādās dzīves un darba negadījumu situācijās, līdzekļus kasē sāka iemaksāt arī darba ņēmēji.

Tagad iedzīvotāju sociālo palīdzību nosaka likumdošana un noteikumi, kas aprakstīti 12 nodaļās. Bez vispārīgās nodaļas un apdrošināšanas kopējiem nosacījumiem ir izdalīti atsevišķi visi iespējamie palīdzības saņemšanas gadījumi, tajā skaitā arī darbnespējīgajiem ģimenes locekļiem un mazturīgajiem.

Kas attiecas uz lauksaimniecībā strādājošiem, tad obligātai sociālās apdrošināšanas kasei ir pakļauti visi tie, kuru īpašumā ir lauksaimniecības zeme, sākot no 4 ha. Tie ir obligātie maksājumi slimokasei, maksājumi pensionēšanās uzkrājumiem un maksājums par nelaimes gadījumiem. Iemaksājamās summas ir visai atšķirīgas gan federālajās zemēs, gan dislokācijas reģionos. Ieskatam varu nosaukt apmēram tās summas, kādas tiek iemaksātas tajā Saksijas zemes reģionā, kurā pabijām. Pensionēšanās fondu sāk uzkrāt no 18 gadu vecuma un iemaksas turpina tajā veikt līdz pensionēšanās vecumam (Vācijā pašlaik ir 65 gadi, vēlāk paredzēts no 67 gadiem) – 176 eiro mēnesī. Par nelaimes gadījumiem maksājumu veic reizi gadā atkarībā no zemes platības lieluma un tās auglības; aptuvenā summa ir 120–150 eiro.

Lauksaimniecībā nodarbinātajiem slimokases dalībniekiem, salīdzinot ar citās nozarēs strādājošiem, ir vairāki atvieglojumi un priekšrocības – pabalstu var saņemt arī laulātie, ja ir veikta speciālā ģimenes iemaksa; kā arī pārējie ģimenes locekļi, ja ir līgums par darba attiecībām saimniecībā, tāpat arī iespējams veikt veselības uzlabošanas “kūres”. Ambulatorā ārstēšanās tiek atlīdzināta līdz 4 nedēļām, īpašos gadījumos arī ilgāk, ja to norāda ārsts. Triju gadu garumā

veselības uzlabošanas gadījumiem tiek atmaksātas 16 nedēļas. Protams, tiek apmaksāti arī attiecīgie grūtniecības un bērna kopšanas atmaksātie laiki. Nāves gadījumos tuvinieki 8 nedēļas saņem pabalstu.

Visu teikto var uzskatīt par tādu kā pamatkonstrukciju Vācijas sociālās apdrošināšanas sistēmai, bet pievērsīsimies atkal lauku saimnieku aizvietotājiem. Pēc iepazīšanās ar sistēmu bija skaidrs, ka iespējams izmantot aizvietotājus ir pilnīgi nepieciešams blakus-pakalpojums kopējai apdrošināšanas sistēmai. Ja kāds no lauku saimniecības darbu darītājiem kāda iemesla dēļ nespēj strādāt, darbus nevar atstāt nedarītus vai atlikt uz vēlāku laiku. Pirmais zvans par nepieciešamo palīdzību tiek adresēts mašīnringam. Ja saimnieks nav mašīnringa dalībnieks, tad viņš zvana uz attiecīgo sociālā darba iestādi un telefoniski vienojas par darbiem, kuri būtu jāveic aizvietotājam, kā arī par to, cik ilgs laiks nepieciešams attiecīgo uzdevumu izpildei. Divu nedēļu laikā kopš telefoniskā pieteikuma uz sociālās apdrošināšanas iestādi tiek nosūtīts rakstisks līgums par tiem darbiem, kuri jau telefoniski tika akceptēti. Iestāde novērtē, no kuriem fondiem ir jāizmaksā nauda par aizvietotāja pakalpojumu. **Būtiski ir divi principi – aizvietotājs veic darbus, ko darīja cilvēks, kuru viņš aizstāj, un dara tikai to, par ko ir vienošanās līgumā.**

Sistēma bez lauku un saimniecības darbu veicējiem ietver arī pakalpojumu sniedzējus mājāsaimniecībā. Saimniecību apmeklējumu laikā bijām liecinieki gadījumam, kad saimniece labprātāk strādāja fermas darbus, bet nodrošināto palīdzību izvēlējās kā pakalpojumu mājāsaimniecībā, jo bija apslimis kāds no bērniem.

Par to, ko no Vācijas pieredzes ieviesām savā projektā, pastāstīšu nākamreiz.

LLKC lopkopības konsultante
Edīte Rekēviča

kalendārs

SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs piedāvā

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" piedāvā zemnieku apmācību projektā "Profesionālās apmācības 2005–2006", kura ietvaros lauksaimnieki var piedalīties un izglītoties Eiropas Lauksaimniecības Virzības un Garantiju fonda finansētos apmācībuursos.

Sīkāku informāciju par precīzu kursu norises laiku un pieteikšanos var iegūt pa norādīto kontakttelefonu. Visu tēmu saraksts atrodams arī interneta mājas lapā www.llkc.lv sadaļā "Profesionālās apmācības 2005–2006".

Tabulā norādīti tie kursi un to norises ilgums pa mēnešiem, kuros apmācības sākas laikā no 2007. gada novembra līdz 2008. gada janvārim.

☞ Atgādinām, ka apmācību kursi ir bezmaksas!

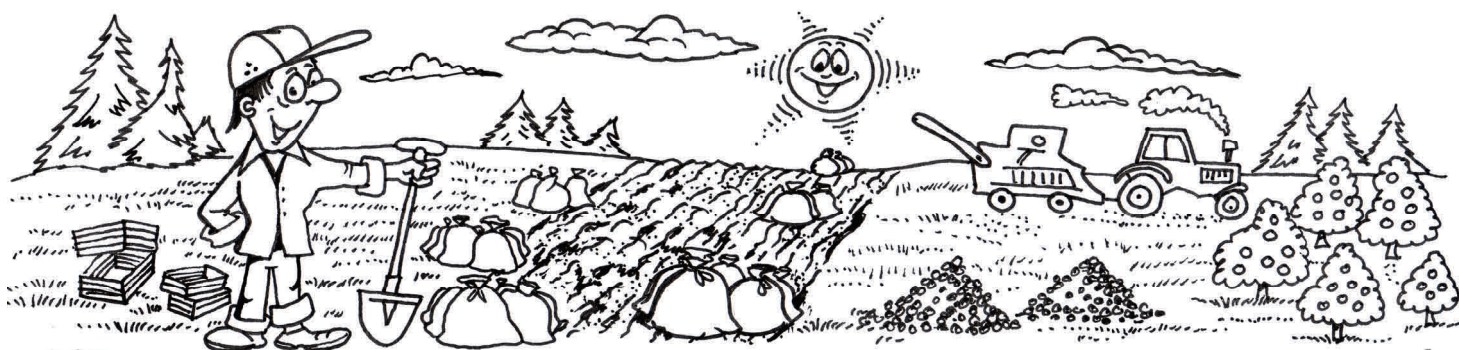
Eiropas Savienības struktūrfonda nacionālās programmas
"Atbalsts profesionālajai izglītībai, uzlabojot lauksaimnieku, mežsaimnieku un
pārējo lauksaimniecības un mežsaimniecības darbībā un pārveidē iesaistīto
personu profesionālās iemaņas un kompetenci"

PROJEKTA "PROFESIONĀLĀS APMĀCĪBAS 2005–2006" KURSI, KURUS APMĀCĪBAS SĀKAS
 LĪDZ 2008. GADA JANVĀRIM

Lauksaimniecības modulis

Kursu tēma	Īstenošanas vieta	Kontakt- tālrunis	Kursu īstenošanas laiks (mēneši)					
			2007.g.		2008. g.			
			XI	XII	I	II	III	IV
Lauksaimniecības pamati / 120 st.	Dobele, Brīvības iela 12, Dobeles LKB	3722579						
	Jēkabpils, Bebru iela 108, Jēkabpils LKB	5233127						
	Krāslava, Skolas ielā 9, Krāslavas LKB	5681104						
	Ludza, Raiņa iela 16, Ludzas LKB	5707200						
Augkopība – īsa kurss / 32 st.	Jēkabpils, Bebru iela 108, Jēkabpils LKB	5233127						
	Liepāja, Bāriņu iela 15, Liepājas LKB	3427737						
	Ogre, Brīvības iela 15, Ogres LKB	5022792						
Augkopība – izvērtais kurss / 56 st.	Gulbene, Ābeļu iela 2, Gulbenes LKB	4473852						
Integrētā augkopība / 32 st.	Jelgava, Dobeles ielā 41, Jelgavas LKB	3011579						
	Valka, Rīgas iela 13, Valkas LKB	4725958						
	Valmiera, Mūrmuižas iela 9, Valmieras LKB	4221757						
Dārzenkopība / 32 st.	Cēsis, Dārza iela 12, Cēsu LKB	4130022						
	Valka, Rīgas iela 13, Valkas LKB	4725958						
Bioloģiskās lauksaimniecības īsa kurss / 32 st.	Ventspils, Raiņa iela 4a, Ventspils LKB	3662721						
Bioloģiskās lauksaimniecības metodes / 85 st.	Aizkraukle, Lāčplēša iela 2a, Aizkraukles LKB	5122579						
	Madona, Poruka iela 2, Madonas LKB	4807688						
	Tukums, Pils iela 11, Tukuma LKB	3123452						
Bioloģiskās lauksaimniecības sertifikācija / 12 st.	Gulbene, Ābeļu iela 2, Gulbenes LKB	4473852						
	Tukums, Pils iela 11, Tukuma LKB	3123452						
	Ventspils, Raiņa iela 4a, Ventspils LKB	3662721						
Lopkopība – īsa kurss (dzīvnieku suga pēc izvēles) / 32 st.	Kuldīga, Pilsētas laukums 4, Kuldīgas LKB	3323519						
	Sigulda, Raiņa iela 3, Siguldas LKB	7973491						
Lopkopība – izvērtais kurss (dzīvnieku suga pēc izvēles) / 56 st.	Ludza, Raiņa iela 16, Ludzas LKB	5707200						

Kursu tēma	Īstenošanas vieta	Kontakt- tālrunis	Kursu īstenošanas laiks (mēneši)					
			2007. g.		2008. g.			
			XI	XII	I	II	III	IV
Kvalitatīva piena ieguve / 32 st.	Alūksne, Dārza iela 11, Alūksnes LKB	4307012						
	Dobeles, Brīvības iela 12, Dobeles LKB	3722579						
	Gulbene, Ābeļu iela 2, Gulbenes LKB	4473852						
	Jelgava, Dobeles ielā 41, Jelgavas LKB	3011579						
	Ogre, Brīvības iela 15, Ogres LKB	5022792						
	Tukums, Pils iela 11, Tukuma LKB	3123452						
	Ventspils, Raiņa iela 4a, Ventspils LKB	3662721						
Prasības dzīvnieku izcelsmes produktu pārstrādei / 24 st.	Liepāja, Bāriņu iela 15, Liepājas LKB	3427737						
Lauku ekonomikas dažādošana. „Netradicionālo augu vai dzīvnieku audzēšana” / 32 st.	Daugavpils, Sēlijas iela 25, Daugavpils LKB	5422332						
	Dobeles, Brīvības iela 12, Dobeles LKB	3722579						
Lauku ekonomikas dažādošana. „Akvakultūra” / 75 st.	Daugavpils, Sēlijas iela 25, Daugavpils LKB	5422332						
Netradicionālā lauksaimniecība. „Biškopība” / 32 st.	Alūksne, Dārza iela 11, Alūksnes LKB	4307012						
Lauku ekonomikas dažādošana "Vides tūrisms" / 75 st.	Krāslava, Skolas ielā 9, Krāslavas LKB	5681104						
	Valka, Rīgas iela 13, Valkas LKB	4725958						
Lauksaimniecības tehnikas sekmīga izmantošana laukos / 24 st.	Jelgava, Dobeles ielā 41, Jelgavas LKB	3011579						
	Saldus, Kuldīgas iela 69, Saldus LKB	3822484						
Fermu rekonstrukcijas un būvniecības aktuālie jautājumi / 32 st.	Dobeles, Brīvības iela 12, Dobeles LKB	3722579						
Augļu un ogu integrētās audzēšanas pamati II/ 32 st.	Ozolnieki, SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”, Rīgas iela 34	3050220						
Higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības govs svaigpiena ražošanas saimniecībās/ 14 st.	Cēsis, Dārza iela 12, Cēsu LKB	4130022						
	Gulbene, Ābeļu iela 2, Gulbenes LKB	4473852						
	Krāslava, Skolas ielā 9, Krāslavas LKB	5681104						
	Liepāja, Bāriņu iela 15, Liepājas LKB	3427737						
	Ogre, Brīvības iela 15, Ogres LKB	5022792						
	Preiļi, Raiņa bulvāris 21b, Preiļu LKB	5381263						
	Saldus, Kuldīgas iela 69, Saldus LKB	3822484						
	Talsi, Kr.Valdemāra iela 21a, Talsu LKB	3291908						
	Valmiera, Mūrmuižas iela 9, Valmieras LKB	4221757						
	Cēsis, Dārza iela 12, Cēsu LKB	4130022						
Savstarpējā atbilstības prasības saimniecībā/ 24 st.	Ogre, Brīvības iela 15, Ogres LKB	5022792						
	Ventspils, Raiņa iela 4a, Ventspils LKB	3662721						

Mežsaimniecības modulis

Kursu tēma	Īstenošanas vieta	Kontakt- tālrunis	Kursu īstenošanas laiks (mēneši)					
			2007.g.		2008. g.			
			XI	XII	I	II	III	IV
Meža apsaimniekošanas cikls I / 32 st.	Ozolnieki, Rīgas iela 34, SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”	3050220						
	Talsi, Kr.Valdemāra iela 21a, Talsu LKB	3291908						
	Valka, Rīgas iela 13, Valkas LKB	4725958						
Kā izmantot savu mežu – meža alternatīvā izmantošana / 32 st.	Bauska, Uzvaras iela 1, Bauskas LKB	3927211						
	Daugavpils, Sēlijas iela 25, Daugavpils LKB	5422332						
Meža uzturēšana un apsaimniekošanas plānošana / 40st.	Rēzekne, Dārzu iela 7a, Rēzeknes LKB	4623204						

 mēnesis, kad kursi sākas (tas ir arī kursu īstenošanas laiks)

 kursu īstenošanas laiks

“Lauku Lapu” variet lasīt arī internetā – SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” mājaslapā WWW.LLKC.LV.

Izdevumā Normunda Grickus zīmējumi.

KONTAKTINFORMĀCIJA

SIA LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU BIROJI

Rajons	Adrese, e-pasta adrese	Tālrunis, fakss
Aizkraukle	Lāčplēša 2a, aizkraukle@llkc.lv	t. 5122579; 5122572 t./f. 5122561
Alūksne	Dārza 11, aluksne@llkc.lv	t. 4307012; 4307014 f. 4307013
Balvi	Brīvības 46a, balvi@llkc.lv	t. 4507250; t./f. 4507248
Bauska	Uzvaras 1, bauska@llkc.lv	t./f. 3927211
Cēsis	Dārza 12, Priekuļu pag. cesis@llkc.lv	t. 4122048; 4130023; 4130024 f. 4130022
Daugavpils	Sēlijas 25, daugavpils@llkc.lv	t. 5422332; 5440980 t./f. 5423215
Dobeles	Brīvības 12, dobeles@llkc.lv	t./f. 3722579
Gulbene	Ozola 1, gulbene@llkc.lv	t. 4473851; 4473852 t./f. 4473852;
Jēkabpils	Bebru 108, jekabpils@llkc.lv	t. 5207070; 5232232 f. 5233127
Jelgava	Dobeles 41, jelgava@llkc.lv	t. 3050555; t./f. 3011579
Krāslava	Skolas 9, kraslava@llkc.lv	t./f. 5681104; t. 5681105
Kuldīga	Pilsētas lauk. 4-102, 103, kuldiga@llkc.lv	t. 3323519 f. 3341493
Liepāja	Bāriņu 15, liepaja@llkc.lv	t. 3481216; 3427737 f. 3407278
Limbaži	Jūras 58, limbazi@llkc.lv	t. 4070624; t./f. 4023772
Ludza	Raiņa 16, ludza@llkc.lv	t. 5707201; t./f. 5707200
Madona	Poruka 2, madona@llkc.lv	t. 4807688; 4807466 t./f. 4807464
Ogre	Brīvības 15, ogre@llkc.lv	t./f. 5022792
Preiļi	Raiņa bulv. 21b, preili@llkc.lv	t./f. 5381263; t. 5381261; 5381262
Rēzekne	Dārzu 7a, rezekne@llkc.lv	t./f. 4623204; 4625254; 4625224
Sigulda	Raiņa 3, sigulda@llkc.lv	t./f. 7973491
Saldus	Kuldīgas 69, saldus@llkc.lv	t. 3822480; 3822484 f. 3881014
Talsi	Kr. Valdemāra 21a, talsi@llkc.lv	t. 3291907; 3237500; 3237501 3291908; f. 3291906
Tukums	Pils 11, tukums@llkc.lv	t. 3122731; f. 3123452
Valka	Kalnāmuiža 6, smiltene@llkc.lv ; valka@llkc.lv	Smiltēnē: t. 4774730; 4774729 Valkā: t. 4725957
Valmiera	Mūrmuižas 9, valmiera@llkc.lv	t. 4221663; 4207459; 4207460 f. 4221790
Ventspils	Raiņa 4a, ventspils@llkc.lv	t./f. 3662721

